

JAVÍTÓKULCS

A magyarság történelme a Rákóczi szabadságharctól az 1848-as forradalomig

2013

I.FELADAT,

- 1.libertás---az elértéktelenedett, zsoldfizetésre sem alkalmas pénz helyett II.Rákóczi Ferenc által veretett 1o vagy 2o polturát érő új rézpénz
- 2.vándormozgalom---az ország határain belüli népmozgás,különösen az északról az Alföldre húzódó szlovákok éltek ezzel a lehetőséggel.
- 3.Pragmatica Sanctio---az 1722-1723-as országgyűlésen a rendek elfogadták a nőági örökösödést, amely III.Károly lányát, Mária Teréziát juttatta trónra.
- 4.Madéfalvi veszedelem---1764-ben véres összecsapásra került sor a székelyek és az erőszakkal toborzó katonák között.Báró Joseph Siskowicz katonái lerohanták a Madéfalván összegyűlt tiltakozó székelyeket és 200 székelyt lemészároltak.Ezután a székelyek tömegesen menekültek Moldovába és Bukovinába.
- 5."Habsburgnak született, magyarnak halt meg."---1795 június 20-án I.Ferenc kinevezte József főherceget Magyarország királyi helytartójává.József nádor megtanult magyarul,támogatta a reformokat,együttműködött Széchenyi Istvánnal s 1840-ben közbenjárására, amnesztiában részesítették Kossuthot,Wesselényit. Támogatta a Magyar Nemzeti Múzeum és az Országos Széchenyi Könyvtár megalapítását,az első magyar vasút megépítését,a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank alapítását.

5x1=5 pont

II.FELADAT,

- 1.Brezáni Kiáltvány
- 2.1703 március 6
- 3.Szorgalmazta az összes társadalmi kategóriák összefogását vagyontól és felekezeti hovatartozástól függetlenül

3x1=3 pont

III.FELADAT,

- 1.Bercsényi Miklós ---Rákóczi főgenerálisa
- 2.Sarolta Amália--- Rákóczi felesége
- 3.Esze Tamás--- Tarpai jobbágypárt vezetője, majd Tiszahát felkelőinek toborzója, a szabadságharc hőse
- 4.Károlyi Sándor --- 1711-ben a kuruc sereg főparancsnoka, 1711 április 30-án aláírta a szatmári békét, majd a kuruc sereg május 1-én a nagymajtényi síkon letette a fegyvert.
- 5.Pálffy János --- Horvát bán, a császári csapatok főparancsnoka, Károlyival tárgyalta, aláírta a szatmári békét

5 pont

IV.FELADAT,

SZÉCSÉNY	Rákóczit vezérlő fejedelemmé választották.
ÓNOD	"Eb ura fakó, József császár nem királyunk többé
SÁROSPATAK	Örökös szabadság ígérete a jobbágyoknak.

3 pont

V.FELADAT,

			B	E	R	C	S	É	N	Y	I
S	Z	É	C	S	É	N	Y				
			V	E	Z	É	R	L	Ó		
		T	A	R	P	A					
		S	E	P	É	N	Z				
R	O	M	H	Á	N	Y					
			J	Ó	Z	S	E	F			

Megfejtés--- Rézpenz

Gazdasági szerepe --- belső használat , zsoldfizetés

5 pont

VI.FELADAT,

A szatmári békét 1711 április 3o-án *Károlyi Sándor* kötötte meg
Rákóczi beleegyezése nélkül. Ezt követően a kuruc sereg a
angymajtényi síkon letette a fegyvert .*Rákóczi* ekkor éppen
Lengyelországban tárgyalt *Nagy Péter* cárral , akitől segítséget remélt . *Rákóczi* a
 békekötésnek ezeket a feltételeit később *sem* fogadta el .

7x1 = 7 pont

VII.FELADAT,

BORSI---születési helye 1676

BÉCSÚJHELY---börtönben volt 1700

SZÉCSÉNY---első országgyűlés,vezérlő fejedelem 1705

ÓNOD---Habsburgok trónfosztása 1707 június 13

RODOSTÓ---emigráció 1716-1735

KASSA---1906-ban földi maradványait Kassán a Szent Erzsébet

dómban édesanyja Zrínyi Ilona és testvérei mellé temették

6x1=6 pont

VIII.FELADAT,

Országgyűlés 1707 április 5-7

Kimondta Erdély elszakadását a Habsburgoktól,rendelkezett a 4 bevett vallás
 szabad gyakorlásáról,beiktatta II.Rákóczi Ferencet fejedelmi székébe.

Törvénybe iktatta az 1706-os huszti országgyűlés határozatát Erdély és
 Magyarország konföderációjáról.

3x1=3 pont

IX.FELADAT,

a.betelepítés a túlnépesedett német területekről---svábok

b.bevándorlás délről és keletről ---szerbek és románok

c.vándormozgalom ---szlovákok bevándorlása északi területekről

3x1=3 pont

X.FELADAT,

- a.urbárium---a jobbágyok szolgáltatásait,kötelezettségeit szabályozó rendelkezések összessége
b.robot---igás állattal 52 nap,gyalogosan 1o4 nap,adózás telkenként 1 forint
c.porcio--- a katonaság ellátása,elszállásolása,az állandó hadsereg ellátása

3x1=3 pont

XI.FELADAT,

Ratio Educationis---A felvilágosodás,a "merj tudni " kijelentés szellemében fogant rendelet.Műveltséget szorgalmazó rendelet.A felső paraszti réteg 15-2o% írástudó lett.Elkezdődött a nyelvújítás,1o0oo könyv jelent meg.

Egészségügy terén---Az egyetemi orvosi kart Nagyszombatról Budára helyezte.Minden megye és város diplomás orvost,minden járás vizsgázott bábát kellett tartson.

2x1= 2 pont

XII.FELADAT,

- II.József rendeletei---1.Türelmi rendelet
2.Jobbágyrendelet
3.Nyelvrendelet
4.Területi felosztás
5.Népesség összeírása

5x1=5 pont

XIII.FELADAT,

Kossuth és Széchenyi vitájának fontosabb pontjai,

- A vita kezdete a Kelet népe röpirat megjelenése 1841-ben,amelyben Széchenyi fellépett Kossuth ellen.
---Széchenyi felülről,az arisztokrácia támogatásával akarta elindítani a reformokat.
---A reformoknak lassúbb tempót szorgalmazott.
---Nem akarta bolygatni Magyarország önállóságának gondolatát.
---Széchenyi szerint Kossuth veszélyes demokrata szelleme kockára teszi a polgári reform jövőjét.Hibáztatja modorát,taktikáját,amely "sírba dönti a magyart".
---Széchenyi Kossuthal ellentétben a nemzetiségi politikában is türelmességet hirdetett,Attól tartott,hogy a magyar lelkesedés politikája,a magyar nyelv országszerte hivatalos rangra emelése megrontja a kapcsolatot az együttélő népekkel.
---Kossuth gyors reformokat akart,legalább gazdasági önállóságot Bécstől,polgári nemzetállam megteremtését,a Birodalomhoz fűződő kapcsolat újrarendezését akarta.
---Kossuth a vármegyék megújítását,általános,kötelező örökváltságot,közös teherviselést,alkotmányos szabadságot akart.

5 pont

XIV.FELADAT

- Szatmár vármegye követe.
---Híres mondása:"Jelszavaink valának,haza és haladás".
---Az örök megváltás ügyében mondott beszédet.
---Himnusz---1823
---Megzenésítette Erkel Ferenc 1844-ben

5 pont

XV.FELADAT,

- A gyufa felfedezése---Irinyi János 1837
- Az első vasútvonal Magyarországon---1846 július 15 Pest-Vác
- Lánchíd 1842-1849---Clark Ádám
- villanymotor felfedezése ---Jedlik Ányos 1827
- "Árvízi hajós" Wesselényi Miklós. 1838 március 13-18

5x1—5pont

XVI.FELADAT,

- Esszé---Széchenyi reformprogramja,
- Hitel 1830
  - Világ 1831
  - Stadium 1833
  - Lóversenyek, lótenyésztés
  - Kaszinó 1825
  - Magyar Tudós Társaság 1831
  - Al-Duna szabályozása 1834
  - Lánchíd 1842-1849
  - Pesti Hajós Egylet 1841
  - Alagút-terv 1846
  - Balatoni gőzhajózás 1846
  - Tisza- szabályozás 1846
  - Vasutak építése

20 pont

XVII.FELADAT,

- 1.Rákóczi által faragott szék Rodostóban
- 2.Vitam et sanguinem pro rege nostro felkiáltással támogatták a magyar nemesek
Mária Teréziát 1741-es országgyűlésen
- 3.Kossuth Lajos
- 4.Nemzeti Múzeum épülete
- 5.Kölcsey Ferenc

5x1-5 pont

Összesen 90 pont
Hivatalból 10 pont